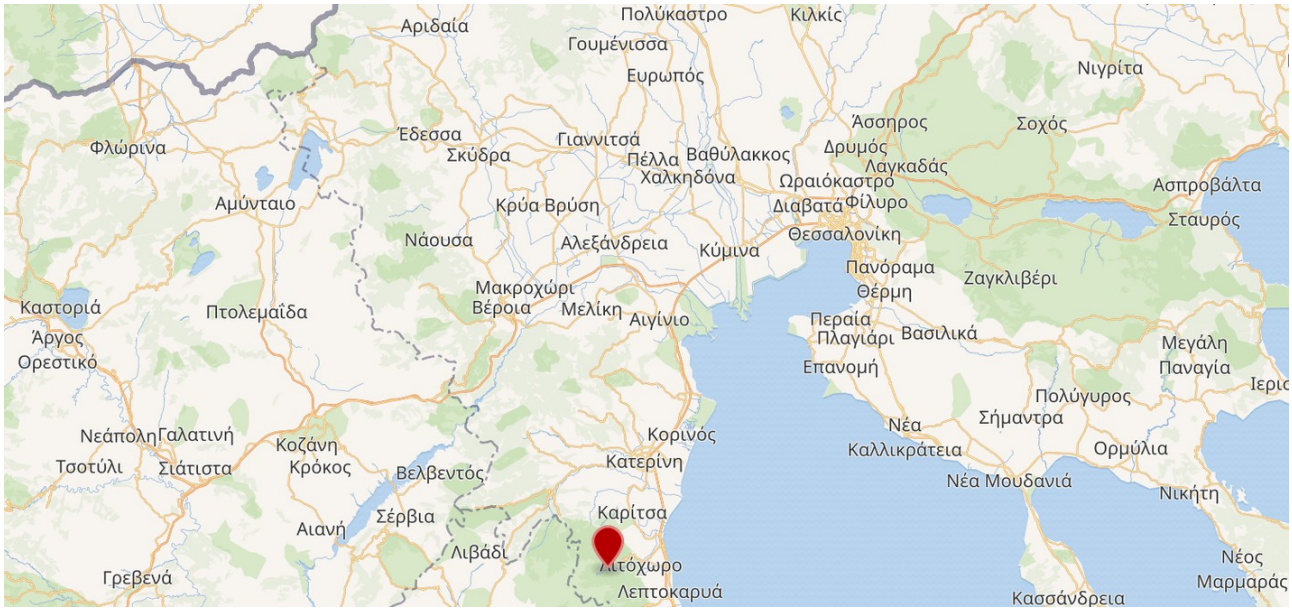
Κεντρική Μακεδονία – Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας
Ιερά Μονή Αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω

Η Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή του Αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω είναι η σημαντικότερη Μονή στον νομό Πιερίας. Βρίσκεται στον Όλυμπο, σε υψόμετρο 900μ. σε θέση φύσει οχυρή ανάμεσα σε δύο ρέματα και απέχει 18 χιλιόμετρα από το Λιτόχωρο.

Παλαιά Ιερά Μονή Αγίου Διονυσίου εν Ολύμπω

Το μοναστήρι ιδρύθηκε από τον Άγιο Διονύσιο εν Ολύμπω γύρω στο 1542, επί Πατριάρχη Ιερεμία του Β' (1522-1546) και όταν ήταν Σουλτάνος ο Σουλεϊμάν Α' (1520-1566). Ο Άγιος, επιστρέφοντας από το Πήλιο, έλαβε από τον Τούρκο Αγά της περιοχής την άδεια να κτίσει ελεύθερα μοναστήρι και μάλιστα του δόθηκε και η κυριότητα της περιοχής.

Ο Διονύσιος εν Ολύμπω έχτισε κελιά, παρεκκλήσια και μύλους ενώ φρόντισε για τον εμπλουτισμό του μοναστηριού με κειμήλια, λείψανα αγίων, εικόνες (ήταν ο ίδιος αγιογράφος), με βιβλιοθήκη πατερικών κειμένων και έγραψε κανονισμούς για την ομαλή λειτουργία της Μονής. Σύντομα τον ακολούθησαν

στο Μοναστήρι πολλοί μοναχοί, καθώς η φήμη του Αγίου εξαπλώθηκε με τα θαύματά του και τη λιτή χριστιανική ζωή του.
Ο Άγιος Διονύσιος επιδόθηκε σε τριπλή εργασία μέχρι τον θάνατό του. Έκανε περιοδείες στην ευρύτερη περιοχή του Ολύμπου, διδάσκοντας και εξομολογώντας αλλά και στήριζε τον υπόδουλο ελληνισμό, ενθαρρύνοντας την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό. Ο Όσιος απεβίωσε εκεί στις 23 Ιανουαρίου του 1541. Τάφηκε στο αριστερό παρεκκλήσι του Καθολικού της Μονής, όπου σώζεται ο τάφος του μέχρι και σήμερα. Αποτελεί πόλο έλξης για χιλιάδες προσκυνητές κάθε χρόνο.
Το μοναστήρι από πολύ παλιά αποτέλεσε **κέντρο όλων των κλεφτών και αρματολών του Ολύμπου,** αλλά και την **έδρα των επαναστατικών κυβερνήσεων**, κατά το 1821, 1828 και 1878. Κατά την εξέγερση του 1878, στη μονή κατέφυγαν τα γυναικόπαιδα από το Λιτόχωρο και μεγάλη ήταν η βοήθεια της στον αγώνα για την απελευθέρωση, στον **Ελληνοτουρκικό Πόλεμο** (1897) και επίσης κατά το **Μακεδονικό Αγώνα.**

Πληροφορίες

Η νέα Ιερά Μονή Αγίου Διονυσίου εν Ολύμπω

Η σημερινή Ι. Μονή του Αγίου Διονυσίου βρίσκεται μόλις 3 χιλιόμετρα από το Λιτόχωρο, είναι Μετόχι της παλαιάς Μονής. Εδώ μεταφέρθηκε η συνοδεία της Μονής το 1950 μετά την καταστροφή της.

Σήμερα, στο Μετόχι, μονάζει αδελφότητα, που ακολουθεί το αγιορείτικο τυπικό, σύμφωνα με τη διαθήκη του Αγίου. Στο Σκευοφυλάκιο (μουσείο) φυλάσσονται **κειμήλια μεγάλης αξίας** και πολλά Άγια Λείψανα, που **εκτίθενται** για προσκύνημα **σε κάθε επισκέπτη.** Στον προσκυνηματικό Ναό τελείται κάθε Κυριακή Θ. Λειτουργία. Τις καθημερινές, οι ιερές ακολουθίες τελούνται εντός του άβατου, χώρος όπου δεν επιτρέπεται η είσοδος των γυναικών και στον οποίο βρίσκονται τα κελιά και οι χώροι εργασίας των μοναχών. Η συνοδεία της Μονής ασχολείται με ποικίλα διακονήματα, όπως αγιογραφία, θυμίαμα, τυροκομική, μελισσοκομία, κηροποιία, κηπουρική, ξυλουργική, βιβλιοδεσία κ.λ.π.

Η Ιερά Μονή πανηγυρίζει στις 23 Ιανουαρίου. Καθημερινά είναι ανοικτή από την ανατολή του ηλίου μέχρι τη δύση, εκτός από τις ώρες 1.00 μ.μ. – 3.30 μ.μ.

Σήμερα το Μοναστήρι λειτουργεί ως ανδρώα κοινοβιακή Μονή με καθηγούμενο τον Αρχιμανδρίτη Μάξιμο Κυρίτση και με 24 μοναχούς.

Μέσα στο μοναστήρι, σε πρόσφατα ανακαινισμένο κτήριο του 1860 λειτουργεί και το νέο σκευοφυλάκιο (**Εκκλησιαστικό Βυζαντινό Μουσείο**), το οποίο εγκαινιάστηκε από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο, στις 29 Μαΐου 1999. Σε αυτό φυλάσσονται εκκλησιαστικά κειμήλια μεγάλης καλλιτεχνικής και ιστορικής αξίας. Ενδεικτικά αναφέρονται εικόνες του 15ου-19ου αιώνα, πατριαρχικά σιγγίλια, κεντητά άμφια, πατριαρχικοί σταυροί, τμήμα Τιμίου Ξύλου, άγια λείψανα και παλαιά χειρόγραφα. Από αυτά γνωρίζουμε σήμερα πολλά στοιχεία για την Ιστορία της Μονής.

Η Μονή προσπαθεί και ακολουθεί σχεδόν κατά γράμμα το αγιορείτικο τυπικό και οι γυναίκες εκκλησιάζονται στο εξωτερικό καθολικό της Μονής (γιατί η Μονή διατηρεί το άβατο).

Κοντά στη σημερινή θέση της Μονής Αγίου Διονυσίου βρίσκεται η τοποθεσία Μύλοι, που έλαβε την ονομασία της από το νερόμυλο, ο οποίος είναι ακόμα σε λειτουργία και έχει διαμορφωθεί σε χώρο αναψυχής.

Πληροφορίες

Πηγή φωτογραφίας

Άγιο Σπήλαιο Ολύμπου (Πηγή φωτογραφίας1, φωτογραφίας2))

Αγία Κόρη η εν Ολύμπω

Στους πρόποδες του Ολύμπου και μόλις 5 χλμ από τη Βροντού Πιερίας βρίσκεται εκκλησάκι αφιερωμένο στην Αγία Κόρη. Χτισμένο μέσα σε μια καταπράσινη πανέμορφη ρεματιά και αφιερωμένο στην άγνωστη κόρη, που κατέφυγε εκεί, προκειμένου να ξεφύγει από τους Τούρκους. Σύμφωνα με τον θρύλο, η Αγία Κόρη έζησε την εποχή του Αλή Πασά στην Ήπειρο. Αυτός την θέλησε για το χαρέμι του, λόγω της εκπληκτικής ομορφιάς της. Όταν έμαθε το προδιαγραφόμενο μέλλον της, ακολούθησε Ηπειρώτες ξυλουργούς που πήγαιναν στα χωριά του Ολύμπου για εργασία, μέσα από τα βουνά. Ο Αλή Πασάς όμως έμαθε για τη φυγή της κι έστειλε ανθρώπους του στη Βροντού να την συλλάβουν. Το τελευταίο της καταφύγιο ήταν μια σπηλιά, όπου έζησε τρώγοντας χόρτα και ότι της άφηναν οι βοσκοί. Βρέθηκε νεκρή και θάφτηκε στη ρεματιά, που χτίστηκε το εκκλησάκι της, απ` όπου αναβλύζει αγίασμα.

Η Αγία Κόρη δεν έχει αναγνωριστεί επίσημα από την Εκκλησία ως Αγία, αλλά έχει αναγνωριστεί στη συνείδηση του λαού, μετατρέποντας την ομώνυμη ρεματιά σε δημοφιλές προσκύνημα.

Το εκκλησάκι της Αγίας Κόρης[1] βρίσκεται στους βόρειους πρόποδες του Ολύμπου, στην έξοδο της ομώνυμης χαράδρας.

Για τη ζωή της Αγίας Κόρης, δυστυχώς, λίγα στοιχεία υπάρχουν. Δεν γνωρίζουμε ακριβώς την προέλευσή της, αλλά ούτε και το όνομά της (γι’αυτό και ονομάστηκε Κόρη, δηλαδή κορίτσι). Με την Αγία ασχολήθηκε ο θεολόγος – συγγραφέας κ. Λάζαρος Τσακιρίδης ο οποίος συγκέντρωσε σε βιβλίο όλες τις προφορικές παραδόσεις γύρω από την Αγία.

Οι διάφορες παραδόσεις αλληλοσυγκρούονται στις λεπτομέρειες, αλλά ο πυρήνας τους είναι ο ίδιος. Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι η Αγία Κόρη έζησε την εποχή της Τουρκοκρατίας και

1 https://dion-olympos.gr/agia-kori/

μάλιστα επί της εποχής του Αλή πασά της Ηπείρου (1788 – 1822). Ήταν κοπέλα εξαιρετικής καλλονής.
Πιθανότατα καταγόταν από ένα χωριό των Ιωαννίνων. Σύμφωνα με την παράδοση, ένας σπιούνος του Αλή πασά είδε την Αγία Κόρη, έμεινε έκπληκτος από την ομορφιά της και την πρόδωσε στον Αλή πασά. Αυτός διέταξε με μεγάλη μυστικότητα ένα απόσπασμα να κυκλώσει το σπίτι της, να τη συλλάβουν και να τη μεταφέρουν στο χαρέμι του.
Μέσα στο απόσπασμα που στάλθηκε να συλλάβει την Κόρη, υπήρχε και ένας Έλληνας ο οποίος αντέδρασε εσωτερικά για την άτιμη αυτή πράξη του Αλή, διότι γνώριζε την αρετή της Κόρης. Τα μεσάνυχτα έφυγε διακριτικά από το απόσπασμα και πήγε στο χωριό, όπου βρήκε την αγνή Κόρη και της είπε πως, αν θέλει να σωθεί από τους Τούρκους, οι οποίοι έρχονται να τη συλλάβουν, πρέπει αμέσως να φύγει. Αυτή πήρε τότε μια εικόνα της Παναγίας βρεφοκρατούσας και έφυγε.
Μετά από πολλές κακουχίες και αγωνίες έφτασε στον Όλυμπο και βρήκε καταφύγιο στην παλιά Βροντού. Δεν γνωρίζουμε αν σε όλο το δύσκολο ταξίδι της ήταν μόνη της. Είναι σίγουρο πως μεταξύ μερικών χωριών της Ηπείρου και της Βροντούς υπήρχε επικοινωνία, διότι πολλοί Ηπειρώτες έρχονταν και δούλευαν ως υλοτόμοι. Πάντως στην παλιά Βροντού δεν θα πρέπει να έμεινε για μεγάλο διάστημα, διότι δεν μπορούσε να έχει ασφάλεια. Η Κόρη επιμελώς έκρυβε το όνομα και την καταγωγή της, αλλά είναι πιθανό να την αντιλήφθηκαν Τούρκοι απεσταλμένοι του Αλή και τότε η Αγία κατέφυγε στο τελευταίο της καταφύγιο, τη γνωστή σήμερα χαράδρα.
Κατά το διάστημα της παραμονής της στη χαράδρα ανακάλυψε κάποια σπηλιά όπου και κρυβόταν. Τρεφόταν με κράνα και ρίζες, αλλά είναι πολύ πιθανό να την πλησίασαν αρκετές φορές κτηνοτρόφοι και να της πρόσφεραν τροφή.
Υπάρχει μια πληροφορία ότι ο τότε ηγούμενος της Ιεράς Μονής Πέτρας Ολύμπου έβλεπε ένα φωτεινό Σταυρό πάνω από το σημείο της σπηλιάς. Ξεκίνησε με μοναχούς να επισκεφθούν το σημείο και φτάνοντας προχώρησε προς το σημείο που έλαμπε ο Σταυρός και αντίκρυσε την άγνωστη Κόρη, καταβεβλημένη και σκελετωμένη από τις κακουχίες. Ο ηγούμενος συγκινημένος τη ρώτησε πώς βρέθηκε εκεί. Εκείνη ζήτησε να μεταλάβει. Τη στιγμή που κοινωνούσε ακούστηκε μια βοή. Άνοιξε ο βράχος και βγήκε Αγίασμα. Αυτό το περιστατικό μας θυμίζει το ανάλογο με την Οσία Μαρία την Αιγυπτία την οποία κοινώνησε ο Αββάς Ζωσιμάς.
Μετά από καιρό κτηνοτρόφοι βρήκαν νεκρό και σκελετωμένο το κορμί της μέσα στη ρεματιά. Λέγεται μάλιστα πως ο τόπος όλος ευωδίαζε. Οι κάτοικοι την έθαψαν στον ίδιο τόπο με ευλάβεια και σεβασμό. Μάλιστα έκτισαν και προσκυνητάρι και επισκέπτονταν πολύ συχνα τον τόπο, όπου προσκυνούσαν και άναβαν κεριά.
Με τον καιρό έγινε προσκύνημα και η Κόρη αναγνωρίστηκε Αγία στη συνείδηση των πιστών. Μάλιστα το νερό που ανέβλυζε κάτω από το προσκυνητάρι έγινε Αγίασμα το οποίο θεράπευε και θεραπεύει διάφορες ψυχικές και σωματικές ασθένειες. Οι ηλικιωμένοι θυμούνται πως, πριν το 1940, υπήρχε στο προσκυνητάρι και το εικόνισμα που, όπως αναφέραμε, έφερε μαζί της η Αγία Κόρη.
Στη Βροντού από παλιά οι κάτοικοι τραγουδούσαν και απέδιδαν στην Αγία Κόρη το εξής τραγούδι:
Τούρκος τη ζητεί κόρη Ζαγοριανή.
Τούρκος την ζητεί κι αυτή δεν θέλει.
Όταν το έμαθε, αρχίνσε να κλαίει.
Μάνα μου σφάξε με, Τούρκο δεν παίρνω.
Πέρδικα γίνομαι, στα δάση μπαίνω.
Λουλούδι γίνομαι, στη γη φυτρώνω.

Από τα πολλά θαύματα που αποδίδονται στην Αγία Κόρη, παραθέτουμε τρία:
Μια γυναίκα κωφάλαλη από την Κόρινθο, το 1960, χωρίς να γνωρίζει τίποτα για την Αγία Κόρη, ονειρεύτηκε ότι στον Όλυμπο υπάρχει αγίασμα θαυματουργό. Ρωτώντας, το ανακάλυψε και, αφού με πολλή ευλάβεια προσευχήθηκε, πλύθηκε έπειτα με το αγίασμα. Σε λίγο άκουσε κελαϊδίσματα πουλιών και άρχισε να φωνάζει: “τί ακούω; τί ακούω;” όταν έφυγε πέρασε από το χωριό Βροντού. Ήρθε μέσα στο καφενείο του χωριού και ομολόγησε το θαύμα. Το άκουσαν μερικοί κάτοικοι από την ίδια και διαδόθηκε.
Μια γυναίκα από την Αθήνα με παραλυσία στο σβέρκο και συγκύπτουσα στην κεφαλή, αφού προηγουμένως γύρισε πολλούς γιατρούς χωρίς θεραπεία, πληροφορήθηκε για την Αγία Κόρη. Την επισκέφθηκε γεμάτη πίστη και λαχτάρα. Τη χειραγωγούσαν, ενώ κατέβαινε τα σκαλοπάτια για το αγίασμα. Την ώρα που πλενόταν με το αγίασμα θεραπεύτηκε.
Ο κ. Τσορματζίδης Παναγιώτης από την Κατερίνη, το 1962-63, είδε το μικρό παιδί του Γεώργιο να προσβάλλεται από μια μόλυνση στο πρόσωπο το οποίο γέμισε σπυριά. Τότε μια παρέα πήγαν στην Αγία Κόρη και λειτουργήθηκαν. Μετά τη Λειτουργία ο πατέρας έπλυνε το παιδί αρκετές φορές στο αγίασμα. Έμειναν όλη την ημέρα στην Αγία Κόρη και το βράδυ γύρισαν στο σπίτι τους. Την επομένη είδαν με έκπληξη ότι όλες οι πληγές του παιδιού έφυγαν. Κάποια στίγματα που έμειναν στο πρόσωπό του, έφυγαν τις επόμενες μέρες. Το παιδί αυτό σήμερα είναι μοναχός.

Πληροφορίες εδώ

Πρόκειται για ένα τοπίο μαγευτικό σε υψόμετρο 300 μέτρων. Ένα μονοπάτι με 173 σκαλιά κατηφορίζει σε μια από τις πιο εντυπωσιακές χαράδρες του Ολύμπου.

Στο εκκλησάκι τελούνται συχνά θρησκευτικές τελετές, δίπλα στην πηγή με το, κατά την παράδοση, θαυματουργό αγίασμα. Η μνήμη της γιορτάζεται την ημέρα της Αγίας Τριάδας.

https://www.youtube.com/watch?v=hV9xbQteNmk

Άλλα σημαντικά θρησκευτικά μνημεία στην Πιερία είναι οι Μονές:

Παναγίας Μακρυρράχης (Μικρή Μηλιά Πιερίας),

Οσίου Εφραίμ του Σύρου (Κονταριώτισσα Κατερίνης),

Αγίου Γεωργίου (Ρητίνης) κ.α.